

Rozhodnutí Nejvyššího soudu ČSR ze dne 21.01.1985, sp. zn. 1 Tz 2/85, ECLI:CZ:NS:1985:1.TZ.2.1985.1

Číslo: 11/1986

Právní věta: Poškození stožáru veřejného osvětlení je poškozením nebo ohrožením provozu obecně prospěšného zařízení ve smyslu § 184 tr. zák. jen za předpokladu, že byla vyřazena z provozu nebo hrozilo vyřazení z provozu alespoň určité části veřejného osvětlení, nikoli pouze jediného světla umístěného na stožáru.

Soud: Nejvyšší soud České soc. rep.

Datum rozhodnutí: 21.01.1985

Spisová značka: 1 Tz 2/85

Číslo rozhodnutí: 11

Číslo sešitu: 1

Typ rozhodnutí: Rozhodnutí

Hesla: Doprava, Poškozování a ohrožování provozu obecně prospěšného zařízení

Předpisy: 140/1961 Sb. § 182 odst. 1
§ 184 60/1961 Sb. § 10 písm. a

Druh: Rozhodnutí ve věcech trestních

Sbírkový text rozhodnutí:

K stížnosti pro porušení zákona, kterou podal ministr spravedlnosti ČSR, Nejvyšší soud ČSR zrušil rozsudek okresního soudu v Kladně ze dne 10. července 1984 sp. zn. 4 T 563/84 i usnesení krajského soudu v Praze ze dne 21. 9. 1984 sp. zn. 8 To 635/84 a věc obviněného E. E. postoupil jako přestupek k projednání komisi Dopravního inspektorátu Okresní správy SNB, odboru VB v Kladně.

Z odůvodnění:

Rozsudkem okresního soudu v Kladně ze dne 10. července 1984 sp. zn. 4 T 563/83 byl obviněný E. E. uznán vinným trestným činem poškozování a ohrožování provozu obecně prospěšného zařízení podle § 184 tr. zák. proto, že dne 16. 3. 1984 kolem 8.45 hod. v Čapkově ul. v Kladně jako řidič osobního automobilu SPZ PZD 44-10 nepřizpůsobil rychlost jízdy svým schopnostem, v důsledku čehož vjel vpravo mimo vozovku, kde narazil do sloupu veřejného osvětlení, na kterém způsobil škodu ve výši 980,60 Kčs a nakonec havaroval do plotu domu čp. 1723. Za to mu byl uložen trest odnětí svobody v trvání čtyř měsíců, pro jehož výkon byl zařazen podle § 39a odst. 2 písm. b) tr. zák. do druhé nápravně výchovné skupiny. Podle § 49 odst. 1 a § 50 odst. 1 tr. zák. mu bylo dále uložen trest zákazu činnosti spočívající v zákazu řízení motorových vozidel na dobu dvou roků.

Usnesením krajského soudu v Praze ze dne 21. září 1984 sp. zn. 8 To 635/84 bylo odvolání

obviněného podle § 256 tr. ř. zamítnuto.

Proti tomuto usnesení podal ministr spravedlnosti ČR ve prospěch obviněného stížnost pro porušení zákona. Oběma soudům v ní vytýká, že dokazování nezaměřily na objasnění otázky, zda poškození jedné lampy veřejného osvětlení mohlo mít ve svých důsledcích negativní dopad na provoz veřejného osvětlení jako celku. Zjišťování této okolnosti je významné pro posouzení skutku obviněného jako trestného činu podle § 184 tr. zák. Podle názoru zaujatého ve stížnosti pro porušení zákona poškození jedné lampy veřejného osvětlení, které se nedotkne funkce celého systému veřejného osvětlení, popř. jeho větší části, nemůže být kvalifikováno jako trestný čin poškozování a ohrožování provozu obecně prospěšného zařízení podle § 184 tr. zák.

Nejvyšší soud ČR přezkoumal napadené usnesení v rozsahu ustanovení § 267 odst. 1 tr. ř., přezkoumal též správnost postupu řízení, jež mu předcházelo, a shledal, že zákon byl porušen.

Skutková zjištění okresního soudu učiněná na základě bezvadného postupu řízení jsou úplná a správná, pokud zjistil, že obviněný kritického dne jel svým osobním automobilem, aniž by vlastnil řidičské oprávnění, Čapkovou ulicí v Kladně. V důsledku nedostatečných řidičských zkušeností a nepřiměřené rychlosti jízdy dostal na přímém úseku vozovky smyk, vjel na chodník, kde narazil do sloupu veřejného osvětlení a nakonec havaroval v plotě domu čp. 1723. Poškodil litinovou patici sloupu veřejného osvětlení, přičemž náklady na opravu si vyžádaly částku 980,60 Kčs.

Pochybení okresního soudu však spočívá v tom, že jen na základě těchto zjištění dospěl k závěru, že skutkem obviněného došlo k ohrožení provozu veřejného osvětlení. Trestného činu poškozování a ohrožování provozu obecně prospěšného zařízení podle § 184 tr. zák. se dopustí ten, kdo z nedbalosti ohrozí provoz obecně prospěšného zařízení, přičemž za obecně prospěšné zařízení se považují zařízení příkladmo vyjmenovaná v ustanovení § 182 odst. 1 písm. a) až e) tr. zák., tj. veřejná telekomunikační zařízení, pošty nebo zařízení pro hromadnou veřejnou dopravu, podmořské kabely, podmořská potrubí, zařízení energetická nebo vodárenská, veřejná ochranná zařízení proti požáru, povodni nebo jiné živelní pohromě, obranná nebo ochranná zařízení proti leteckým a jiným podobným útokům nebo jejich následkům. V písm. f) téhož ustanovení se obecně chrání provoz podobných obecně prospěšných zařízení.

Z výčtu obecně prospěšných zařízení uvedených v ustanovení § 182 odst. 1 písm. a) až e) tr. zák. lze dovodit, že obecně prospěšnými zařízeními jsou taková veřejná zařízení, která již podle své povahy jsou určena potřebám velkého a neomezeného okruhu osob.

Městské veřejné osvětlení je zařízením, které je svou povahou určeno potřebám velkého a neomezeného okruhu osob a jako celek je složitým technickým systémem. Provoz systému veřejného osvětlení jako celku, popř. jeho větší části (např. osvětlení části města, městské čtvrti apod.) je proto možno chránit ustanoveními trestního zákona v důsledku § 182 odst. 1 písm. f) tr. zák. jako provoz obecně prospěšného zařízení. Okresní soud však nezjišťoval, zda provoz systému veřejného osvětlení, popř. jeho části, lze ohrozit poškozením jednoho stožáru veřejného osvětlení.

Postupem podle § 276 tr. ř. Nejvyšší soud ČR ze zprávy Technických služeb města Kladna zjistil, že stožár veřejného osvětlení kromě žárovky, popř. výbojky, obsahuje ve své patici přívodní kabel, odvodní kabel a je zde pojistka lampy veřejného osvětlení.

Z téže zprávy dále vyplynulo, že při poruše patice stožáru veřejného osvětlení lze vyřadit z provozu lampu umístěnou na stožáru. Za určitých podmínek lze při poškození stožáru vypnout i lampy zapojené v tzv. okruhu, přičemž jeden okruh sestává nejvýše z deseti až patnácti lamp. Systém osvětlení je však konstruován tak, že lampy v okruhu jinak nepoškozené lze bez dalších úprav uvést opět do provozu v důsledku jejich zapojení též v tzv. náhradním okruhu.

Na základě takto doplněného řízení bylo proto možno učinit závěr, že obviněný, který poškodil patici sloupu veřejného osvětlení, neohrozil provoz veřejného osvětlení jako celku ani jeho větší části. Poškození stožáru veřejného osvětlení samo o sobě není poškozením obecně prospěšného zařízení. Pro nedostatek objektu není tedy skutek obviněného trestným činem poškozování a ohrožování provozu obecně prospěšného zařízení podle § 184 tr. zák. Není ani žádným jiným trestným činem, popř. přečinem, nýbrž jde jen o přestupek v silniční dopravě podle § 10 písm. a) zák. č. 60/1961 Sb.